

Usnesení CM/ResCMN(2023)14 o provádění Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin Rakouskem

(Přijato Výborem ministrů dne 13. prosince 2023 na 1484. zasedání náměstků ministrů)

Výbor ministrů na základě článků 24 až 26 Rámcové úmluvy o ochraně národnostních menšin (dále jen „Rámcová úmluva“),

s ohledem na usnesení CM/Res(2019)49 ze dne 11. prosince 2019 o revidovaných hodnoticích opatřeních podle článků 24 až 26 Rámcové úmluvy;

s ohledem na platné pravidlo hlasování;¹

s ohledem na ratifikační listinu uloženou Rakouskem dne 31. března 1998;

s ohledem na to, že rakouská vláda předala svou zprávu o stavu v souvislosti s pátým hodnoticím kolem podle Rámcové úmluvy dne 30. září 2021;

po přezkoumání pátého stanoviska Poradního výboru k Rakousku přijatého dne 8. června 2023,

přijímá tyto závěry týkající se Rakouska:

Vyzýváme orgány, aby vzaly v úvahu připomínky a doporučení obsažené v pátém stanovisku Poradního výboru. Zejména by měly přijmout následující opatření k dalšímu zlepšení provádění Rámcové úmluvy:

Doporučení k okamžitým opatřením:

1. podniknout kroky k posouzení úrovně poptávky po výuce chorvatštiny, maďarštiny, slovinštiny a romštiny v oblastech mimo tradiční oblast osídlení, v nichž mohou žít ve značném počtu osoby, které patří k těmto menšinám. Na základě tohoto posouzení by měly orgány rozhodnout o vhodných opatřeních týkajících se vzdělávání v chorvatském, maďarském, slovinském a romském jazyce v těchto oblastech, a to v úzké spolupráci se zástupci uvedených menšin;
2. v úzké spolupráci se zástupci české a slovenské menšiny hledat udržitelná a zákonná řešení dlouhodobé otázky přístupu dětí a studentů z těchto menšin ke vzdělávání v menšinových jazycích ve Vídni;
3. přijmout ve spolkové zemi Korutany zákonnou úpravu, která by stanovila právo na dvojjazyčné vzdělávání v posledním ročníku mateřské školy, a zajistit podmínky pro jeho realizaci;

¹ Dne 17. září 1997 přijal Výbor ministrů rozhodnutí CM/Del/Dec(97)601/4.5, které stanoví, že: „Rozhodnutí podle článků 24.1 a 25.2 Rámcové úmluvy se považují za přijatá, pokud pro ně hlasují dvě třetiny hlasujících zástupců smluvních stran, včetně většiny zástupců smluvních stran oprávněných zasedat ve Výboru ministrů.“

4. zvýšit úsilí o podporu vzájemného respektu, mezikulturního dialogu a porozumění ve společnosti a zvýšit znalosti většinové populace o rozmanitosti jako nedílné součásti rakouské společnosti, a to i prostřednictvím vzdělávacího systému. Orgány by měly dále zvýšit své úsilí v boji proti všem formám rasismu a nesnášenlivosti, včetně rasismu vůči Romům, antisemitismu a rasismu vůči muslimům;

5. v úzké konzultaci s národnostními menšinami reformovat postup jmenování a složení poradních sborů pro národnostní menšiny, mj. s cílem zajistit rovnost pohlaví a přítomnost mladých lidí, a omezit délku působení jejich členů. Orgány by rovněž měly rozšířit pravomoci těchto poradních sborů, aby byla zajištěna účinná účast osob náležejících k národnostním menšinám na veřejných záležitostech;

Další doporučení:²

6. přezkoumat žádost o uznání národnostní menšiny, kterou podala jenišská komunita, jak je stanoveno v programu spolkové vlády na období 2020-2024;

7. rozšířit mandát ombudsmana pro rovné zacházení, aby tato instituce mohla účinněji působit proti diskriminaci osob náležejících k národnostním menšinám. Orgány by měly zejména zvážit, zda by ombudsmanovi pro rovné zacházení neměly udělit mandát k zahájení soudního řízení ve prospěch obětí diskriminace. Orgány by rovněž měly zajistit ombudsmanovi pro rovné zacházení odpovídající finanční a lidské zdroje, aby byla tato instituce dostatečně vybavena pro zvyšování povědomí o svém mandátu mezi osobami náležejícími k národnostním menšinám a pro jejich oslovování, a to i v menšinových jazycích;

8. zintenzivnit úsilí v boji proti diskriminaci osob náležejících k romské menšině a provádět osvětové činnosti, pravidelně posuzovat a hodnotit situaci prostřednictvím podpory nezávislého výzkumu a shromažďováním členěných údajů;

9. zintenzivnit úsilí o důsledné prosazování stávajících právních předpisů pro boj proti trestným činům z nenávisti a nenávistným projevům, včetně legislativního balíčku proti nenávisti na internetu. Orgány by měly zejména zvyšovat informovanost osob, které se mohou stát terčem nenávistných projevů a trestných činů z nenávisti, o stávajících právních předpisech a opravných prostředcích a pravidelně vyhodnocovat, zda je třeba zintenzivnit školení policistů, státních zástupců a soudců v oblasti uplatňování stávajících právních předpisů týkajících se rasistických trestných činů;

10. zintenzivnit úsilí o zajištění výraznějšího zastoupení národnostních menšin a jejich jazyků ve veřejnoprávních médiích, zejména zvýšením kvality a množství televizních pořadů přizpůsobených potřebám a zájmům osob náležejících k národnostním menšinám, jakož i zvýšením vyráběného obsahu. Zájmová témata by měla být začleněna do mainstreamových médií;

11. usnadnit ústní a písemné používání menšinových jazyků ve styku se správními orgány, zejména prostřednictvím praktických opatření umožňujících správním orgánům používat tyto jazyky a zvyšováním povědomí o tomto právu mezi osobami náležejícími k národnostním menšinám. Orgány by měly při přijímání státních zaměstnankyň a zaměstnanců přijmout opatření na podporu pozitivních opatření, jako je znalost menšinových jazyků;

12. zajistit řádnou implementaci školních osnov z ledna 2023 spolu s přípravou aktualizovaných vzdělávacích materiálů a školením učitelek a učitelů v tomto směru;

13. určit a zavést dlouhodobě udržitelná řešení k zajištění rovných příležitostí pro děti a studenty náležející k romské menšině na všech úrovních, včetně uzákonění strategie zprostředkování a pomoci při vzdělávání Romů ve školách, která bude podpořena odpovídajícími finančními prostředky;

14. po konzultaci s osobami náležejícími k romské menšině přijmout rozsáhlá opatření na podporu výuky romského jazyka na předškolní, školní a univerzitní úrovni.

² Níže uvedená doporučení jsou uvedena v pořadí podle příslušných článků Rámcové úmluvy.